

MARIJIN LIST

NEVTEPEN O
POPRIJETA
DEVICA MARIJA
— — — — —
ZMOZNA
GOS- - PA
VOGR- - SKA
— — — — —

Dari.

Na podporo M. Lista in Novin so darovali:

Po 1 K.: Gomboc Alojza žena z Kupšinec, Kúhar Alojz z Kúkečkoga, Zadravec Štefan, Kocet Ivan, Horvat Jožef, Horvat Ferenc z Törnišča, Kociper Agota z Odranec, Zver Marija, Zver Ana, Matjašec Ana, Düh Verona, Düh Bara, Püčko Ana, Tkalec Ana od Lipe, Jerič Jožef Hrastje, Žalig Jožefa dovica z Hotize, Horvat Geta, Ros Ferenc z Törnišča, Antolin Kata, Kavaš Treza z Odranec, Balažic Štefan, Vogrinčic Janoš z Dolnje-Bistrice, Zelko Ivan z Črensovec, Berden Janoš Hrastje, Kočar Ema z Cankove, Gomboc Treza, Žilavec Alojz z Topolovec, Laposi Etelka z Vadarec, Žerdin Štefan dombr. 301. dpp., Kociper Peter z Odranec, Nežič Kata z V. Polane, Smolkovič Verona z Gibine, Ric Mihál z D. Lendave, Zadravec Štefan z Törnišča, Horvat Jožefa žena z Grabovnice, Sobočan Štefana žena z M. Polane, Kerec Janoš z Kropilivnika, Geder Janoš z Tropovec, Bokan Peter z Rogasavec, Üllen Jožef z Rankovec, Štirtak Matjaš z G. Lendave, Menčigar Mihál z Pertoče, Prša Janoš z Črnolavec, Tivadar Julia z Törnišča, Godina Roza, Žižek Ilona z Žižkov, Jonaš Marija z Nemščaka. — *Po 2 K.:* Farkas Kata z Hotize, Bedrnjak Marija z Hotize, Franc Frandl z Galuška, Talijan Štefan z Vučegomile, Radikovič Štefana žena z M. Srdišča, Horvat Ana z Žižkov, Tkalec Ivan z Törnišča, Tratnjek Klara z Renkovec, Zver Marija od Lipe, Kúzma Ana z Renkovec, N. N. z Törnišča, Cigan Štefan, Tkalec Štefana gospa z Črensovec, Ficko Mihál od Sv. Šebestjana, Turk Štefan z Srdišča, Kosija Tomaž z Truja, Gibičar Matjaš z Gederovec, Maučec Štefan z Beltinec, Žilavec Mihál z Vadarec, Forjan Štefan topničar, Mesarič Štefan topničar, Kociper Agota z Melinec, Franc Štessl sapór, Balažic Štefan 20. dpp., Horvat Ivan z G. Bistrice, Kolmanko Ferenc z Korošec, Gutman Elizabet z Cankove, Horvat Ana z Odranec, Gombosy Karol domb. 18. dpp., Balažic Martin z Odranec, Hari Marija z Krašec, Koren Bara z Renkovec, Šerüga Jožef od Sv. Šebestjana, Franc Štessl sapór, Jerič Mihál sanitec, Lesar Franc vojni delavec, Horvat Štefan z Renkovec, Franc Jožef 53. pp., Kranjec Marija z V. Polane, Gerič Bara z Törnišča, Ros Ivana žena z Ivanec, Forjan Štefan topničar, Tratnjek Mihálja žena z D. Lendave, Cigan Peter z Törnišča, Horvat Anton 18. dpp., Marija Koroša z Veržeja, Vörös Marija z Bakovec, Žalig Ferenc z Gomilic, Škarjot Ivan vojni delavec, Šumec Jožef z Sr. Bistrice, Kolarič Treza z Sr. Bistrice, Nemec Marija z Koprivnika, Horvat Ivan z V. Polane, N. N., Rožman Ivan

ZMOŽNA GOSPA VOGRŠKA

POBOŽEN MESEČEN LIST.

Vrejüje ga z dovoljenjom visešnje cerkvene oblasti:

KLEKL JOŽEF,

plebanoš na pokoji v Črensovcih. Cserföld, (Zalamegye).

Prihaja vsaki mesec 8. na veseli spomin petdesetletnice, 1. 1904. dec. 8. obhajane zavolo razglašenja verske pravice od Marijinoga nevtepenoga poprijetja, šteri den je te pobožen list vogrskim Slovencom kak prvi slovenski list do rok dani. Cena M. Lista z Novinami vred, či sküпно hodi v edno faro, je 4 K., vsakomi na njegov lasten naslov 6 K., v Ameriko 12 K. K M. Listi dobijo naročniki proti konci leta Kalendar Srca Jezusovoga. M. List prihaja vsaki mesec, Novine vsaki teden. Naročniki so deležni sadov več kak štirijezero sv. meš na leto.

Srce najbolše.

Srce najbolše v oltari žive...

K Njemi se zdigajo vseh src žele:

Dete nedužnost, ... grešnik pokoro

Si pred tem Srcom rad bi zadobo,

Potrto srcé pa suzne oči,

Vsaka nevola, tü krepost dobi.

* *

*Véčna je smiljenost toga Srca,
Marija pa Njemi je ljüba Gospa.*

Srčen.

Razlaganje katekizma po nedelah i svetkih v vsakoj hiši.

Katekizem.

5. *Iz koj vzeme sveta Maticerkev one navuke, štere je Bog nazvesto?* One navuke, štere je Bog nazvesto, sv. Maticerkev iz svetoga Pisma i svetoga poročila vzeme.

6. *Kaj je sveto Pismo?* Sveto pismo se zovejo one knige, štere so na nadehnenje svetoga Dūha pisane.

To dvoje pitanje naj se vsako nedelo i svetek prečte pred ednov sledećih razlag.

R a z l a g a .

21. Nedela.

Sveto Pismo se nakratci za »biblio« zove. Biblia pomeni knjigo. Celo sv. Pismo iz 72 knjig stoji, štere so većinoma pred Kristušovim rojstvom pisane. Po prihodi Kristuša so pisani štirje evangelje, Djanje apostolov, pisma apostolov i Skrivno razodetje sv. Janoša evangelista. Nešterne knjige sv. Pisma so pisane v grčkom, druge vse pa v židovskom jeziki. I čeravno nemajo vse knjige ednoga istoga namena, ar edne zgodbo predavajo, druge božjo ljubezen odkrivajo sveti, edne karajo, druge tolažijo, vse pa li edno jedino Pismo božje tvorijo, kak več strūn ali grl edno pesem glasi. Vse te knjige so eden list dobroga Boga, šteroga je več stolet pisao i tak pošilao na svet, kak je tomi na zveličanje potrebno bilo. Pisali so toti ljudje te knjige, ali z božjim navdehnjenjom. To teliko pomeni, ka njim je Dūh sveti v pero pravo, kaj naj pišejo i zato so krivice proti veri ne mogli pisati.

22. Nedela.

Poleg navdehnjenja, to je zatogavolo, ka je sam sv. Dūh geno pisatele na pisanje i njé pri pisanji vodo, sv.

Pismo proti Bogi i našemi dūšnomi zveličanji nīkšega krivoga navuka ne more v sebi meti, zato ka Bog ne more lagati, kajti on je večna resnica. Iz toga pa ne shaja, ka se z vūn božjih reči drūge ne bi najšle v njem. Najde se v njem od ljūdi, stvari, rastlin popisano tak, kak so si ljūdje od njih mislili. Dūh sveti je naime nehao pisatele, naj poleg svojega razuma pišejo kak ščejo, samo krivoga navuka njim je ne dopūsto napisati proti Bogi i našemi zveličanji. V drūgih rečeh so pisali, kak so zmožni bili. Zato ovaramo, ka so nešterne knjige v lepšem jeziki pisane kak drūge. Pisatelje sv. Pisma so bili božji delavci. Delali so tak, kak so zmožnost meli, samo ka so krivice ne mogli pisati zavoljo svetlosti sv. Dūha. Tak so bili, kak naši delavci. Vsi okapljejo, kosijo, ženjajo, pa edni li lepše opravijo i več kak drūgi, zato ka majo vekšo moč i priličnost. Vsi pa vidijo sunce, beli den, šteri njim delo presveti. Tak so bili tūdi pisatelje sv. Pisma. Vidili so veliko svetlost sv. Dūha i zato krivice proti Bogi i dūšnomi zveličanji ne so mogli napisati a v navadnih rečeh so pa tak pisali, kak njim je znanost dovolila. Da so tistoga časa ljūdje mislili, ka je slepa miš ptica, zavec pa preživa, so oni tūdi to pisali od te stvari, čeravno je to ne tak, kak veda zdajšnjega časa svedoči. Ne smemo se pa tomi tem bole čūditi, če premislimo, ka so ne vsi pisatelje sv. Pisma bili vučeni ljūdje, bili so tūdi prosti, bio je med njimi celo navaden pastir. Dūh sveti si za pisatela naime tistoga zvoli, koga si šče.

23. Nedela.

Da je sv. Pismo poleg navdehnenja sv. Dūha rejeno, reč božjo ma v sebi. Sam ljūbljeni Jezus se zazava na sv. Pismo, ka od njega svedoči. Toisto včijo tūdi apoštolje. Če je pa sv. Pismo reč božja, te je pa tūdi poštenja vredna. „*Sveto Pismo je list, šteroga je Bog svojim štvorjenjom poslao,*“ pravi sv. Gregor. Očina reč je pa jeli

poštenja vredna. Zato da Maticerkev pri slovesnih mešah dve sveči vužgati kre evangelija, ga okaditi i kūšnoti, naj vidimo, ka se reč božja more visoko častiti. Z navukov, z predg se norčariti, je to zapovedano poštūvanje da božje reči? Kak se je nekdej po gostūvanjah godilo, ka so krstili, zdavali, blagoslavlali i drūge cerkvene obrede na smeh devali, je veliko nepoštenjé proti božjoj reči. Trientski občinski zbor je celo kaštige določo proti tistim, ki bi reči sv. Pisma na smeh obračali, se ž njih conali.

24. Nedela.

Naj sv. Pismo vreden sad obrodi v naših dūšah, potrebno je, ka njemi tisto damo, kaj njemi ide. Ide njemi pa brezpogojno vervanje. Verimo brez vsega dvoma rečam sv. Pisma, zato ka Bog guči po njih k nam. Boga poslušamo i ne človeka, kda sv. Pisma reči slišimo. Zato pa držimo pred očmi vsikdar to pravico, ka *reč božjo* poslušamo, kda se nam evangelij čte ali kaj drūgo iz sv. Pisma. I ravno zato, ka je reč božja v sv. Pismi, dužni smo jo vervati i zdržati kak jo razlaga i zapovedáva Materecerkev. Mi sami si naime ne smemo sv. Pisma razlagati, zato oblast pravico samo tisti ma, ki je je pisao; i té je večni Bog. On pa razlaga svoje reči po svojoj Matericerkvi, zato ka je jedino toj dao nezmotljivosti dar, to je ka ne more krivice glasiti zavolo svojega rodnika, sv. Dūha.

Najsvetejše Oltarsko Svetsvo i svetniki.

Če mi ščemo dostojno obnašanje kazati do dragoga Jezusa pod podobov krūha na naših oltarah prebivajočega, moremo gledati svetnike. Oni so najčistejše gledalo, v šterom jasno vidimo, kakši moremo biti. Poglednimo se opet v to gledalo, ka ovaramo kaj je za popraviti na

našem obnašanji do Jezusa v Olt. svetstvi. Svetnik, koga zdaj poglednemo, je sv. Klement Marija Dvoržak (Hofbauer). Rojen je l. 1751. 26. dec. v Tasvicah poleg mesta Znaim na Moravskom od prostih starišov. V duši njegovej je velika žela gorela, ka bi duhovnik postao, ali zavolo siromaštva dovce matere je nato niti misliti ne smeo. Šo se je zato pekarije včit. Kak pekovski vajenec je prišo tudi v Beč, odkod je l. 1872. i 1781. v Rim romao. Z Rima je šo v Tivoli i tu pet mesecov v samoti kak pušćavnik živo. V toj samoti ga je presveto dober Jezus iz oltarskoga Svetstva, ka ga je pozvao za svojega duhovnika. Povrno se je zato nazaj v Beč, naj nadaljava svoje včenje, odtod se pa povrno tretjič v Rim i stopo tu k Redemptoristom. Kak Redemptorist je posvečen l. 1786. za duhovnika. Družbo Redemptoristov je nastavo sv. Alphon Ligourijanski. Že prvo leto posvećenja se je podao na Polsko v Varšavo, kde je z nedopovedljivov gorečnostjov delao za zveličanje duš. Leta 1808. so ga pregnali z Varšave. Po velikih težavah je prišo v Beč i to veliko pokvarjeno mesto z svojov vrelov pobožnostjov nazaj pripelao k ljübezni Jezusovej. Vmro je l. 1820. XIII. Leon papa ga l. 1880. blaženim, X. Pij papa pa l. 1909. svetnikom prišteo.

Njega je Jezus v oltárskom svestvi tak vlekeo k sebi, kak materne prsi vlečejo detece malo. Kak pekovski detič je tudi najraj dvoro pri sv. meši. Po celom Beči so si ljudje gučali od velikoga ministranta peka, šteri je tak pobožno i zbrano klečao pred oltarom. Kda je svoj cio dosegno, je navdüşeno pripovedavao srečo svojih mladih let, ka je pekarija tak blizu bila k cerkvi uršulin, ka je noč i den tak blizu lahko bio pri Jezusi.

V Tivoli, kje je pet mescev pušćavniško življenje pelao, je dostakrat i dugo klečao pred tabernaklom. Ljübeznivo si je pogovarjao z svojim Jezusom i den za dnevom se njemi ponüjao, ka včini vse, kaj žele od njega.

Ponūdba je draga bila dobromi Srci Jezusovomi, sprejelo jo je i Klementa presvetilo, naj dūhovnik postane.

Jezus v oltari i blodna dūša! Jeli kak veliko nasprotje je to? Pa li den za dnevom je na vrsti. Teremo si glave, spitavamo vsakoga, presvet prosimo od vsakoga grma, samo ta se ne obrnemo, kje je prava pomoč, k Jezuši. Moj Bog, če bi na onkraj morja bio, Jezus pa bi mogli iti k njemu, ne pa zdaj, kda ga vsaka katoličanska fara ma živoga na oltari. Keliko zakonov bi bilo srečnih, keliko devištva bi se ohranilo, keliko sovraštva vgasnilo, keliko blodnikov bi na pravo pot prišlo, če bi po tanač ljudje k Jezuši hodili, kak sv. Klement. Je ne dober oča On vseh nas? Nema morebit najbolšega srca? Ali ne čuje morebit? Zato pa popravimo svoje blodnosti i prihajajmo gostokrat, v vseh važnejših okolščinah, posebno pa kda mamo skūšnjave i si stan zvoljavamo, pred sveti tabernakl i prosimo z vūpanjom Jezusa za presvet. Kak sv. Klement, spoznamo tūdi mi, poteh obiskah kam nas Jezus zove i dosėgnemo na pokazanoj poti svoje zveličanje.

Kda se je sv. Klement v Varšavi naselo še z ednim dūhovnikom Hūblnom i bratom, šteri njima je kūhao i dvoro, so najvekše siromaštvo trpeli. Dūhovnika sta na stoli mogla spati, brat pa na stolici, posteke neso meli. Pomenjkanje si je pa tro z tov tolažbov, ka je gledao z stola, na šterom je ležao zraven proti svetišči, proti Jezuši. Edno okno hiše je naime tūsem gledalo. Čeravno je nikaj ne meo, li je odpro zavod, naj more čem več dūš rešiti.

Zavod je meo vsikdar več obiskovalcov a raseo je tūdi dug. Z narastkom duga je pa sfalo tūdi živež. Zvūn duga i glada nikaj ne bilo najti v hiši. V toj skrajnoj stiski ide v cerkev, poklonka na dverca tabernakla pa pravi: »Gospod, tū je čas, da pomagaš!« I glejte, pride neki nepoznanec i tak veliki dar prinese samostani, ka je pomenjkanje pobegnolo ž njega.

Cerkev, v šteroj je duše na pot zveličanja vodo, je bila sv. Bennoji posvečena. Zapuščena hiša božja je bila, ali popravo jo je ne samo v stenah i v pohoštvu njenom, nego, kaj je največ, v njenih dušah. V tistom časi, kda so sami duhovniki delali proti tomi, ka se gosto sveto prečiščavanje ne bi širilo, je edno leto više sto-jézér svetih obhajil meo v svojoj cerkvi.

V Beči je tudi najraj v cerkvi pred tabernaklom se zadržavao. Tü je svoje molitve opravlaol i pogledüvao z z ljubeznivim pogledom na sv. tabernakel pa šepetao proti njegovomi prebivalci: »O dobrotiven Jezus, Ti največša, ljubezni najbolje vredna dobrota.« Srca njemi je li ta žela žarila, naj more čem več ljudi prečistiti, čem večim betežnikom ljuboga Jezusa odnesti. Neka Ursulinka je z prisegov potrdila, ka je kak angel mešüvao i je ne bilo mogoče poslušati njegove sv. meše, ka se ne bi pobožnost i zveličavne misli pobüdilo duši o toj velikoj skrivnosti. Kda je po cerkvi vdilen šo, so vsi vstanoli i čüdeč se gledali za njim, da se njemi je na obrazi kazalo, kaj njemi je v srci gorelo. Zatem se zato ne moremo čüditi, če se je vsaki popaščo, naj bliže pride k njemi, kda je mešüvao ali pred tabernaklom molo i ka so si plemeniti gospodski mladenci v odlikovanje šteli, če so njemi smeli pri sv. meši ministrativati.

Papežov nuncij, toga čestnik i drügi duhovniki so ravno zato radi hodili v uršulinsko cerkev, naj se od sv. Klementa včijo, kak se morejo pred Jezusom v oltarskom svetstvi skritom držati. Vniednoj bečkoj cerkvi se je ne teliko molilo, spovedavalo i prečiščavalo kak v toj. Sv. Klement je bio magnet,*) šteri je vlekeo duše nasé, moč magnetsko je pa dobo od Jezusa v oltari prebivajočega.

*) Magnet je železo, šteri drügo železo k sebi vleče.

Tolažba temnih vör.

(Iz spominskih spisov Belle—Isle Elise grofice.)

Z hitrostjov vihera se je razširo glas v Parizi, ka so krala i njegovo družino narodni čuvarje v Varrenesi prijali i ga z veseljom vlečejo nazaj v glavno mesto. To je že pomenilo začetek dokončka i nad Parizom se je prikazao peklenšček reberije i krvnoga prelejanja.

Vsi oni, ki so v dvorane (kraljevske) Versailles-ke hodili, so razčrknoli kak čupora ptičic, gda se nad njov prikaže tenja jastreba. Vnogi so se proti Belgiji paščili, vnogi med njimi tudi moj oča, pa k Rajni, gde so se pri Condé vojvodi zbirali odbežniki i gde je Buillé svojemi krali veren general bio zapovednik francoske vojske. Mater i mene, štera sam tedar 12 let stara bila, je zavüpao na skrb Petra, našega staroga vernoga slugo i skrio naš je v nekoj odstranjenoi vulici mesta, v skromnoj prostoi hiži; vüpao se je i on kak drugi, ka na zahodnih mejah se nahajajoča dobra vojska reši krala z rok puntarov i nezaj postavi prvejše ladanje.

Ali viher reberije je z cele moči nastano i pohodo je francosko glavno mesto. Spodobno je bilo to veliko mesto z svojim ljudstvom, štero je mučila duševna vročina, k Oceani od vihera zburkanomi; iz sükajočega se vrtelca se je prikazao Maratov¹⁾ blede obraz, Robespierre²⁾ z svojimi od sovražtva gorečimi očmi, Danton,³⁾ šteroga reči so krv i ogenj dihale. Nastali so reberijski pravdeni stolci, šterih predsedniki i sodniki so postale osebe iz temnih votlin predmest i na Grévskom trgi se je zdigno z svojimi tmičnimi tenjami gilotin.⁴⁾

Edno noč so orožniki rogatali na dverah. Nekak, gotovo püsta i nesmilena düša, je odkrio gnezdo, v šteroi

1), 2), 3) imena prednjih voditelov francoske reberije na konci 18. stoletja

4) gilotin se zove trščenica (sekira) na dugom držali, z šterov so obsojenci glavo na pen položeno odsekali.

se je stisnola družina v tujino pobegnjenoga Belle-Isle grofa. Častnik je prečteo zapoved vlovlenja, vojaki so v verige vkovali roke moje matere i zajtra, gda sem se prebūdila, prazen je bio zavūpnī domek, za dobro najdeno skrivališče.

Kakše jūtro je bilo to, kakše prebūdjenje?! Dvanajset let stara slaba deklička je za volo krvave neprilike

Deljenje sv. obhajila v strelnih járkah pri 83. pešpolki.

usode sama na se ostala v vihernoj povodni reberijskoga preobrata. Kaj koli bo žnje? Kaj koli bo z male deževne kaplice, či jo obsiple strahovita vnožina vōpolejane vodine?

Krvavi tečaj reberije se je vsigdar bole širo i za sebov noso osumljene, posebno iz višjih krogov, šteri so samo to meli za greh, ka so verni ostali svojemi krali i svojoj veri i prišli so v temne kletke voze, tūodnet pa v naroča smrti. Eden je prle meo žalosten konec, nad glavov drūgoga je pa duže viso morilni meč.

Stalno sam znala, ka mater za vsigdar zgübim. Pa kak bi tüdi se mogla vüpati, ka bi se nazaj povrnola iz med smrtnosečih stén temnic tista, štero sam jaz lü-bila. Ali mela sam edno želo, nad šterov sem se Petri jočič tožila: Oh da bi jo ešče ednok mogla viditi, ka bi se poslovila od nje.

Za en tјeden po vlovlenji moje matere mi je Peter te glas prineso, ka so vojaki mojo mater v vozo svete Pelagije odpelali. Bleda zvezda vüpanja mi je tüdi zasvetila v žalostno stanüvanje, ka bom mogoče le vidila svojo mater. Hčerka pazitela voze mala Lucille, je vlegla; njeni stariše so jako zaposlani z oskrblavljanjom voz zato pa iščejo malo pajdašico, ka bi se igrala z betežnicov i njoj dvorila.

Tak, tak dragi Peter li čem hitrej one pelajte k sve-toj Pelagii — i štela sam ž njim leteti, naj skem hitrej pridem v bližino moje mamike.

Mala Lucille, süšeča se rožica, je bila v hiži Cruela, pazitela voze. Bleda zvezdica je bila na nebi divjih i motnih düš. Šteri so se režati znali, gda so kolca postanola na dvori temnico i so sprijela v smrt pelani žalosten ter, tistih srce se je do dna genolo, či so se zglednoli na lice deteta, štero je gorelo od vročine.

Včasi sam v pamet vzela, ka mi je nagnenje do male Lucille lübezen njene matere spravilo. V roke me zaprla, me gladila zato ka sam verno čuvala nad sen-jami betežnoga deteta. I gda sem njoj jočič ovadila, ka sem zato tü, ka bi rada ešče ednok vidila mater svojo, Belle-Isle Jeanne grofico, k sebi me stisnola i to pravila. Ka Čiravno ostro stražijo železna vrata le me spravi notri; oblečem si opravo male Lucille, za njov bom šla notri z krüšnov košarov, gda de večerjo nesla robom.

Večer je bio. Velike hiže, negdašnjega samostana temne hodnike je rdeča svetlost odbakel prehodila. Teš-kih, vojaških stopajov glas je ropotao pod obokom i ro-

gat orožja se je zglaslo oznotraj i ozvünaj železnih vrat. Na roki sem držala košaro z drobčeki krüha, gda sam prek praga stopila.

Za velikimi železnimi vrati je teko dugi hodnik z celicami na tesno pot se odpirajočimi; v teh so bili robi po-dva po-tri. Same takše osebe so napunile vozo, šterih zvünešnjost je že odkrila ka so višjih krogov rojenci. Večina je pošite kapute i slavnostne paroke nosila. Nešterni znani je tüdi mimo mene vlehno, ali jaz sam samo eden jedini obraz iskala. Kak smo krüh i hrano razdelili, pazitel voze me je pelao v neko prazno dvorano. Prebivalec te se je brščas že odselo na poláne večnosti i čaka novoga gosta.

Naednok se samo odprejo dveri i svetlost notrigoreče bakle spadne na lice kak alabaster belo. Moja mati je bila, moj jedini dragi kinč; drügi hip sam visila že na njenih vüstah i čütila na svojem srci bitje njenoga srca.

Vsigdar sam zato molila, ka bi te ešče ednok vidila. I dnes mi je to dovalo Zveličiteo.

Komaj je mogla k reči pridti. Močno zburkanje, nepričakovani obisk njoj je zadüšo glas. Vküp so stekale najne suze. Moji gosti polübi (küši) so kapali na njene roke i obraz. Boleča sladkost je bila to, da si je na stolicu sela i jaz pred njov klečeč sem njej v krilo nagnola svojo glavo.

Kak dugo de koli trpela ta boleča blaženost? Gda spadne koli na naj grozni konec, ka bi naj na veke razločo?

Slastno i želno mi je popila düša vse, ka mi je mati pravila. Gučala mi je od vdanosti v božjo sveto volo, od smrti, štera odveže iz verig zemelskoga življenja pa po nevidnih perotah v nebo pomore düše, tam zgoraj pa čaka Zveličar, ki je dober i milostiven, ki vsako suzo zbriše z oči.

Tiho je postala zato, ka se je skoz dver glas pesmi vjeo notri. Robi so se povečerah zišli, naj spopevajo slavospev Žalostne Matere bože. To je bila njihova molitev, z šterov so pribežali k svetoj Materi bolečin i slovo, štero so proti preminjajočemi se zemelskomi žitki spevali.

Šesti den, oziroma šesti večer me je mati na svoja naroča potegnola, glavo pogladila:

Elisa...

Draga moja mati...

Nesmeš jokati. Ve znaš, ka Kristušova sveta vola vodi naše življenje. Či merjem tam odzgoraj, od strani Jezušove bom pazko mela na vsako tvojo stopnjo... Da jaz tak mislim, Elisa, ka se naskori morevi ločiti. Dnes je notri bio biležnik reberijskoga sodniškoga stolca, mi prečteo, ka po jūtri pred sodnijo pridem. Obsodijo me; veliki greh imam, ka lūbim dobroga Boga, krala, Francijo pa ka sem žena za krala se vojskūvajočega Bellelsle grofa.

Dūška se njoj je stavila, ihtela je od velikoga zburkanja, na lici se njoj je tak bliščila suza, kak v kelihi velike rože rosica.

Čda si se narodila Elisa i sem te prvič držala na rokah, sem se zglednola na Marijino podobo pred menov visečo i etak zdehnola: »Blažena Dev. Marija samo to milost te prosim, ka bi se včakala prvoga sv. obhajila moje dekličke.« Čda so me v vozo odvedli se mi je to vūpanje oblačiti začelo; ali zdaj, ka si tū pred menov, se mi na novo būdi.

Edno priliko znam za to. Peter te odpela Mr. Caroni, ki je moj stari znanec i je kanonik bio v Notre-Dame (Marijinoj) cerkvi. Dopovej njemi mojo usodo i prošnjo: Naj ti podeli telo našega gospoda Jezušā. Či znam, ka se to zgodilo, te se pomirim, zato ka te pod nebeskov obrambo tū pūstim.

Tak so se glasile te reči, kak da bi se mi mati na

dugo pot pripravljala i zdaj pred odhodom naznanja zadnje svoje ravnanje. V protečoj se nevarnosti se njoj neba odprla, proti njej je ravnala svoje stopnje pa mene je tudi sem pripelala.

Ali paščiti sem se mogla, naj najdem Caron abbeja. Jedino on je mogo to dušno žejo pogasiti.

Duhovnik, gda sem njim odkrila glas i prošnjo, so nikšega presenečenja nej kazali. Zmešlavine reberijske spodobijo življenje vernikov k življenji krščenikov pod preganjajom poganskih casarov živočih, ki so se v globočini katakomb potegnoli i so mogli vsaki hip pripravi biti, ka svojov mantrniškov krvjov namočijo tla Amphitheatra.⁵⁾

Drugi den zajtra sem znova prišla z Petrom v hižo starčeka duhovnika. Lubeznivo me je pogledno roke na glavo položo i me blagoslovo.

Veliko skrivnost ščem na tebe zavupati, drago dete. Molim za tebe, naj boš močna v svojem angelskom poslanstvu. Nocoj sam mešuvao i ob toj priliki k strani djao dve svetivi hostiji. Edno za mater, edno pa za tebe za prvo sv. obhajilo. V toj srebrnoj posodici je bože sveto telo, skrij je na prsi i odnesi materi v vozo.

Glas se njemi je žmeščo, silile so njemi suze. Brščas mu je zletela duša v bližnjo preteklost, gda je nej trbelo skrivati teh svetih skrivnosti i je velikanska slavnost sprevaljala gospoda bodi si v cerkvah, bodi si v pohanjanji betežnikov. Zdaj je preganjaje grmelo nad njimi i maticerkev se je mogla vaditi k tem okolščinam, k zatiravanji. Nej so smeli ostaviti stiskano svojo deco v njihovom težkom stani, mogli so njim do rok dati sveto popotnico, tolažbo temnih vör, večnoga rešenja božjo daritev. —

Kak sem prišla z Massilonske vulice do svete Pe-

5) Amphiteater po slovenskom gledališče, je bio veliki prostor, v štem so se borili obsojenci z divjimi zverinami, ali med sehom.

lagije, komaj bi znala popisati. Kak da bi mi peroti zrasle, noge so se mi komaj tikale zemle. Brščas so velike ču-pore lūdi odpihale mimo mene, ali jaz sam to nikaj nej v pamet vzela. Gda sem ovarala Lucilko, sem stisnila nebōžeta glavo k svojemi srci, naj teče i na njeni beteg tolažba i zdravljenje od Najsvetejšega. Gda pride večer šteri je za mene i za mater izhod sunca pomeno? Ne vzemejo v pamet kaj z mojega lica, ka skrivnost prikri-vam pri sebi? O dobra mati, či bi ti znala, što te na-meni pohoditi naj te okrepi v teških bridkosti zadnje vōre?!

Železna vrata so se odprla, stopili smo na hodnik zdihaji napunjen.

Ali ka za čūdivanje beži to pred menov? Vsaki po-gled je na mene obrnjen ki krūh nesem. Oči so se za-čele žareti, obrazi so se razvedrili, kak da bi nevidna roka vsaki oblak ž njih zbrisala. So lejko občūtili, ka je tisti prišeo med nje, pred koga sodbenim stolcom se vkratkem vsi prikažejo i je zdaj z sehom prineseo smi-lenje, odpūščajočo tolažbo siromaškim trpečim srcom, za štera na tom sveti se več nikše vūpanje ne odpira.

V samotnoj celici⁶⁾ me je čakala mati. Pomali sam si razkapčila obleko i kaj sam dozday skrivala na srci, vō sam vzela srebrno posodico. V sobici se je začela bleda svetlost širiti. Tiho šepetanje je nastalo.

Dve malivi hostiji sta se belili pred najnimi očmi. Pokleknevi i glava moje matere se globoko nagnola, kak bela roža z velikim cvetom. Bože reči so se trle na nje-nih vūstah. Lice se njoj je obleklo v rdečkasto svetlost i slastnim zamaknjenjom je zdignola roke proti nebi:

Kristuš, Kristuš, moj sladki Zveličar!... Nej si me odstavo na mojo skradnjo vōro.

Zday je po svetih hostijah vtegnola svojo roko, edno je meni ponūdila, drūgo je k sebi vzela.

Tak se mi je vidilo, kak da bi se držala materi za

6) Celica je mala sobica ali hižička samostana, kloštra.

roke i se pomali zdigavali gori; za sehom ostavivši zemlo so se začele nebeske svetlobe pred nama bliščati. Oddaleka, iz sredine nebeske rožnatne svetlošče je imili obraz gledao na naj, lübeznivo, krepčajoče, rahlo. Teliiko na vüpanje podigavajočega je bilo v njegovom pogledi ka nama je srce kipilo od radosti. Božjega Sina sveti obraz je bio, koga sveto telo i krv sem jaz obprvim vzela k sebi, moja mati pa obzadnjim.

Iz najnoga zamaknjeja naj je tiho klonkanje predramilo; žena pazitela voze je nad dveri poglednola i zki-mala, ka morem iti.

Voči svi si z materjov poglednole i med tem, ka me je obimnola i küšnola je tiho šepetnola — tam zgoraj se zidevi.

Sveta Veronika.

Veronika se je narodila leta 1660 pa je od mlade mladosti z največšov pobožnostjov častila Jezušovo trpljenje i smrt. Pri njoj se je jako zaran vidilo, kak čüdovitno jo vodi milošča boža. Gda je bila tri leta stara, je po zgledi manternikov v ogenj porinola rokico pa jo je do-tečas držala v ognji, pokeč je ne dišava gorečega mesa opozorila nazoče, ki so jo potom odpelali od ognja. — Sveta Veronika si je oblekla redovniško obleko, pa se je na čüdoviten način zaročila z Jezušom. Od toga časa je zmirom viso pred njenimi očmi skriven kelih, z šteroga je mogla piti od časa do časa. Düşa se njoj je napunila z nepopislivov bojaznostjov. Gospod jo je okinčao s trnavov koronov, štera je segala do mozeg, vidle so se pa samo rane. Nazadnje njoj je Zveličitel podelo svoje rane. V zameknjenosti je prebolela bridko trpljenje Gospodnovo. »Zadovoli me s križom!« je zdihavala pa je obimnola veke v ogradi, štere so jo opominjala na Jezušov križ.

Pred smrtjov je bila tri vüre dugo na mantri, zatem se je rešila bridkoga zemelskoga trpljenja. Njena smrt je bila Jezušovej podobna. XVI. Gregor papa so jo zapisali med svetice leta 1839.

Mejmo poštiüvanje do trpljenja! — Prosimo po sv. Veroniki pomoč od Boga, ka bomo vredno mogli častiti razpetoga Jezusa, to pa najbolje s tem, ka zadüšimo svoje telovne žele, pa bomo činili tisto, ka je proti tem želam. Ogiblimo se hvale lüdi, radi mejmo sebezatajüvanje pa či nas drügi po nikoj majo; vzemimo križ z veseljom na svoje rame pa se radi dajmo na njega pribiti.

»Hvaleni naj bo Gospod! Vse je samo malenkost, ka trpimo z lübezni do njega. Hvaleno bodi presveto križno drevo! Pohvaljena naj bodo trpljenja!« (Sv. Veronika.)

Gda je sv. Veronika ednok več 30 veder vode znosila na dvoje stube visiko, so njoj noge postale ranjene, pa je bila zevsema zmantrana. Te se njoj je prikazao Gospod pa njoj je pravo: »Pogledni križ, šteroga nosim jaz, pa pogledni, kak žmeten je!« Nato si je zajela novo moč s križa Jezušovoga, pa je njena najveksa žela bila, ka bi mogla za Jezusa kak največ trpeti.

»Da je Kristoš s telom trpo, zato se vi tüdi oborožite s takšim mišlenjöm; ar što s telom trpi, on ne greši.« (Peter I. 4. I.)

„Vk.“

